

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΓΩΝΙΑΣ

**ΠΟΙΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ
ΓΙΑ ΤΟ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑ ΤΗΣ
ΜΟΝΗΣ ΑΡΚΑΔΙΟΥ**

ΤΑΞΗ: Δ΄

ΔΑΣΚΑΛΟΣ ΤΑΞΗΣ: ΦΑΡΜΑΚΗΣ ΗΛΙΑΣ

ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ 2012 - 2013

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΓΩΝΙΑΣ

**ΠΟΙΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΟ
ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑ ΤΗΣ ΜΟΝΗΣ
ΑΡΚΑΔΙΟΥ**

ΤΑΞΗ: Δ΄

ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ 2012 - 2013

ΧΑΙΡΕ ΚΡΗΤΗ ΑΔΡΕΙΩΜΕΝΗ

Μέσ' το αίμα βουτηγμένη
με πληγές νωπές ακόμα,
απ' της Κρήτης τ' άγιο χώμα
επετάχθη η Λευτεριά.

* * *

Κι αγκαλιάζοντας τη Δόξα
τη δαφνοστεφανωμένη,
παίρνει δρόμους κι ανασταίνει
πολιτείες και χωριά.

* * *

Χαιρετούν τον ερχομό της
βροντερόφωνα ντουφέκια
κι αστραπές κι αστροπελέκια
χύνουν λάμψη περισσή.

* * *

Και φωνή παλικαρία
απ' την Ίδη κατεβαίνει:
Χαίρε, Κρήτη ανδρειωμένη
Χαίρε, ελεύθερο Νησί.

ΑΡΚΑΔΙ

Για το Μεγαλοδύναμο κτισμένο θυμιατήρι
μαύρα κοτσύφια οι Μοναχοί τραγουδιστές της Πίστης.
Στης δόξας και της λεβεντιάς το πρώτο πανηγύρι
τραγούδησαν της λευτεριάς το Δόξα εν Υψίστοις.

* * *

Μαύροι ολοματοβούρωτοι κρατώντας το τουφέκι
μέρα και νύκτα πόλεμο κι ο Γούμενος μαζί.
Μέσα στους Τούρκους έριχναν φωθιά και αστροπελέκι
κι έστρωναν μ' εχθρικά κορμιά τη σκλαβωμένη γη.

* * *

Κι ο Γιαμπουδής ο ήρωας με όψη λιονταριού
κόκκινος και κατάμαυρος σαν κάθε μαχητής,
παίρνει μεγάλη απόφαση, στ' όνομα του Θεού!
και μ' άτρεμο χέρι γίνεται τρανός Πυρπολητής.

* * *

Και άστραψε και βρόντηξε και σείστηκε η Γη
κι αντί λιθάνι έφταξε η τσούκνα στα ουράνια.
Κόκαλα, σάρκες κι άρματα ανάκατα μαζί
θυσία για τη λευτεριά μ' άφθαστη υπερηφάνεια.

* * *

Κι έφταξε τούτος ο σεισμός στα πέρατα της γης
και σείστηκαν και τράνταξαν οι θρόνοι οι τρανοί
και θάμαξαν και τρόμαξαν το θάμα της σφαγής!
ω! αυτοθυσίας, Λευτεριάς, αθάνατη Γιορτή.

ΣΤΗΝ ΙΕΡΗ ΣΗΜΑΙΑ ΤΟΥ ΑΡΚΑΔΙΟΥ

Μπρος στο κουρέλι σκύψετε με δακρυσμένα μάτια,
όταν η Δόξα τ' άρπαξε μέσ' από τη φωτιά.
Τόσο σφιχτά τ' αγκάλιασε, που το 'κανε κομμάτια στα στήθη τα πλατιά!

* * *

Όταν η δόξα τ' άρπαξε, του 'πε θα 'ρθει μια μέρα,
που η Λευτεριά προβάλλοντας σαν άστρο της αυγής
θα φέρει το ξημέρωμα, θα φέξει πέρα ως πέρα
και συ μέσ' από τις στάχτες σου περήφανο θα βγεις.

* * *

Και θα σε πάνε χέρια αγνά, κορμιά παλικαρίσια,
μ' άλλα αγιασμένα φλάμπουρα να κάνεις συντροφιά
κι από τον Παρθενώνα μου, θα βλέπεις ολοΐσια προς την Αγιά Σοφιά.

* * *

Κι όταν σε ξαναφέρουνε τα τιμημένα χέρια
μέσ' στ' άγιο Μοναστήρι σου που θα σ' αναζητεί,
τη φλόγα που σ' εμπύρισε θα τη σκορπάς ακέρια,
μα δε θα καίει ως άλλοτε, θα λάμπει ακτινωτή.

ΑΡΚΑΔΙ

Αρκάδι άγια Μονή, τής λευτεριάς κορώνα
ο άγιός της Γαβριήλ ολόρθιος διαβαίνει
και οδηγεί την Κρήτη μας εις πάντας τους αιώνας
ελεύθερη, αδούλωτη, δαφνοστεφανωμένη.

* * *

Υπέροχο παράδειγμα το ολοκαύτωμά σου
ω ιερή, θεόβαλτη, Μονή του Αρκαδίου,
σαν ταπεινοί προσκυντές όλ' οι λαοί μπροστά σου
κλίνουν το γόνυ ευλαβικά στη γη του μαρτυρίου.

* * *

Οι φλόγες σου στους ουρανούς αιώνια υψωμένες
αντιφεγγίζουν και διαλαλούν της βίας το σκοτάδι,
χιλιάδες άγιες μορφές στα σπλάχνα σου θαμμένες
ανιστορούν το θρύλο σου ματοβαμμένο Αρκάδι.

* * *

Του Αρκαδιού οι μάρτυρες διδάσκουν τους αιώνες
οι Κρήτες με το πνεύμα τους και τις αυτοθυσίες,
κτίζουν ολύμπιους ναούς άυλους Παρθενώνες
και κατακτούν στους ουρανούς αθάνατες αξίες.

* * *

Την ιστορία του Αρκαδιού πρέπει να ξεφυλλίζουν
οι γενεές που έρχονται και κείνες που διαβαίνουν,
οι τύραννοι, οι θάρβαροι, όλοι ας το γνωρίζουν
οι δούλοι ελευθερώνονται ή ελεύθεροι πεθαίνουν.

Γιάννης Καλλέργης

ΣΤ' ΑΡΚΑΔΙ

ΟΛΟΦΩΤΟ κι ανέσπερο στο διάβα του καιρού,
θα λάμπεις σαν αστέρι.
Επάνω Σου συντρίφτηκε του άνομου εχθρού,
το μανιασμένο ασκέρι.

* * *

Η ΔΟΞΑ Σου σκορπίστηκε σ' ολάκερη τη γη,
σαν διδαχή μεγάλη
πως των Ελλήνων η ψυχή, σε ξένη προσταγή,
δε σκύβει το κεφάλι.

* * *

Τρισένδοξη κι αθάνατη, με τόλμη περισσή,
έγραψες ιστορία.
Στο Σούλι δίπλα, στα Ψαρά, πορεύεσαι κι Εσύ
τη φωτεινή πορεία.

* * *

Δεν πέθανες, μα έθαψες στις φλόγες σου εκεί
των Τούρκων το κοπάδι.
Όσο θα ζει, στα στήθη μας ψυχή ελληνική,
θα ζεις κι Εσύ ΑΡΚΑΔΙ.

Άρης Κανδηλάπτης

ΑΡΚΑΔΙ

Κρότος βαρύς ακούστηκε μ' αλαλητό κι αντάρα
κι ένας πηχτός κατάμαυρος καπνός απάνω υψώθη...
Τι γίνηκε είναι φανερό κι όλο το πλήθος νιώθει
φριχτή αγωνία ανιστόρητη της κόλασης τρομάρα.

* * *

Σύνορα ακούεται βογκητός εδώ κι εκεί κατάρρα..
σκορπούνται πέρα τα κορμιά κομμάθια κι ενεκρώθη
η κάθε ζωή! Σιγά σιγά κάθε φωνή ελιθώθη
κι ολόγυρα εβασίλεψε σιωπή και βουβαμάρα...

.....
Σε λίγο η νύχτα πλάκωσε, κίτρινο το φεγγάρι
ανάμεσ' από του καπνού το σύννεφο επετάχθη
κι έφεξε στα χαλάσματα στο κάθε απομεινάρι.
Κι αντάμα η Δόξα κι η Τιμή σε ταιριαστό ζευγάρι
δάφνες κρατώντας ήρθανε και ψάχνοντας στη στάχτη,
όπου κομμάτια Χριστιανών εφύτευαν κλωνάρι.

ΑΡΚΑΔΙ

Άστραψε και ξεχύθηκε φωτιά. Στον Ψηλορείτη
πέφτουν χιλιάδες κανονιές, φωνές κι αστροπελέκια.
Σείστηκ' η γη συθέμελα, ετράνταξ όλ' η Κρήτη.
Σκορπούν παντού θανατικό τα Κρητικά τουφέκια.

Σεισμός στο Κάστρο τα' Αρκαδιού. Στης Εκκλησιάς την άκρη.
Στέκει βουβός ο Γούμενος, σκυφτός εις τα' Άγιο Βήμα.
Στα μάτια του γοργοκυλά ολόκαυτο ένα δάκρυ.
Γιατί το δίκιο πνίγεται. Ω! Τι ντροπή! Τι κρίμα!

Αστραπολάμπει ο ουρανός, φεγγοβολούν τα' αστέρια.
Ψάλλουν χιλιάδες άγγελοι το «ΧΑΙΡΕ ΛΕΥΤΕΡΙΑ»
Ο Γούμενος βροντοφωνεί με το Σταυρό στα χέρια:
Εμπρός! Στη μάχη αδέρφια μου, ριχτήτε σαν θεριά.

Δερβίσηδες κι Ιμάμηδες μ' οχλοβολή φωνάζουν,
το Μοναστήρι αφήσετε κι αν θέλετε να ζήσετε,
Προτού τα βόλια σαν βροχή απάνω σας θα σκάζουν
Παραδοθείτε κι όλοι σας μπροστά μας προσκυνήσετε.

Ολόρθη κι ολοαρμάτωση, φλογοζωσμέν' η Κρήτη
Λέει :Ποτέ ! Δε γίνονται οι Κρήτες λιποτάκτες.
Κι αντήχησε το μούγκρισμα του Γερο- Ψηλορείτη.
Φωτια! Σ' αυτούς που θάρρεψαν πως είμαστε μουρτάτες.

Λεφούσι σέρνει ο Μουσταφάς, χιλιάδες μαύρους σκύλους
που λυσσασμένοι χύμηξαν ν' αρπάξουν τη Μονή.
Μα ξάφνου κάτι γίνηκε, που ξεπερνά τους θρύλους
ακούστηκε του Γαβριήλ η βροντερή φωνή:

«Γιαμπού! Προστάζει «εμπρός φωτιά.» Κι έγιναν όλα στάχτη,
το Μοναστήρι σέκασε μαύρο πυκνό σκοτάδι.
Κι η λευτεριά περήφανη καβάλλα στ' άσπρο τα' άτι
«πάντα» φωνάζει «λεύτερο θα μείνει το ΑΡΚΑΔΙ».

ΑΡΚΑΔΙ

Φεύγουν τὰ χρόνια κι' οἱ καιροὶ
μὰ στῶν αἰώνων τὸ σκοτάδι
ἀχνὸ ἓνα φῶς ἀνιστορεῖ
τις δόξες σου Ἄρκάδι.

Κάποιο καντήλι ταπεινὸ
στ' ἄγια χαλάσματα σου
σὰν ἓνα ἀστέρι φωτεινὸ
μᾶς ὀδηγεῖ κοντὰ σου.

Καὶ βλέπουνε τὴ λευτεριά
σιμὰ σου νὰ πλανιέται
καὶ τῶν ἡρώων σου ἡ καρδιά
μεσ' ἀπ' τὴ γῆ ἀγροικιέται.

Ἄθάνατη κι' ὀλόγερη
κτυπᾷ καὶ μᾶς φωνάζει
πὼς ἡ Ἑλλάδα ὀλόκληρη
στ' Ἄρκάδι μας φωλιάζει.

Διαμάντι ἀτόφιο, χωριστὸ
στῆς ζήσης τὸ σκοτάδι
θᾶσαι τῆς Κρήτης φυλακτὸ
καὶ θὰ φωτᾷς, Ἄρκάδι.

ΑΡΚΑΔΙ

Βράχε θυσίας ιερέ, στα σκόρπια απομεινάρια
ακόμα δεν ξεθώριασαν του αίματος τ' αχνάρια
κάποιων κορμών, που η ψυχή ελεύθερα τινάχθη
στον ουρανό, ξεφεύγοντας απ' της σκλαβιάς το άχτι.

Εδώ μια μέρα του χαμού συνάχτηκαν τα πλήθη
ολόγυρα απ' το ιερό παλληκαρήσια στήθη
ξεσχίζονται κι ακούγεται απ' το προσκυνητάρι
του γέρου του καλόγερου της πίστης το τροπάρι.

Μέσα οι μάνες τα παιδιά τ' ανήλικα κι οι γέροι
Την τελευταία τη στιγμή σηκώνοντας το χέρι:
Ττι καρτεράς Ηγούμενε;» φωνάζουνε «Ευλόγα»
Είπε κι ο Θεός «Ευλογητός» και άναψε η φλόγα...

Με μιας η φλόγα πύρινη υψώθη στον αιθέρα
ξύλα και πέτρες και κορμιά κι αποκομμένα χέρια
στη λευτεριά παράκληση μες στον αέρα σμίξαν
αντιλαλήσαν τα βουνά κι οι ρεματιές βουΐξαν .

Τώρα αγέρωχη περνά και γράφει η ιστορία
πάνω στα σκόρπια κόκαλα και πέτρινά σου τόξα:
«Εδώ θροιάστη κι έζησε παντοτινά η δόξα»

ΘΕΙΟ ΦΩΣ

Θείο φως σελαγίζει μπροστά σου
τιμημένο νησί τσ' αρχοντιάς
και ατέλειωτο φέγγει στο δρόμο
της τιμής , τσ' αρετής, τσ' αντρειάς.

Θείο φως σελαγίζει μπροστά σου
που πηγή 'χει τα περασμένα
κι οδηγεί τα γενναία παιδιά σου
στης φυλής τα αγνά πεπρωμένα.

Θείο φως σελαγίζει μπροστά σου
να σκορπάει συνεχώς το σκοτάδι,
δεν είν' άλλο απ' το φως που χαρίζει των
ηρώων σου η δόξα ΑΡΚΑΔΙ!

Τ' ΑΡΚΑΔΙ

*Στη μνήμη όσων έπεσαν
για το ιδανικό της λευτεριάς*

Ζη τ' Αρκάδι το στερνό του δείλι...
Κάθε του πια ελπίδα είναι χαμένη
παιδιά, γυναίκες, γέροι είναι σκυμμένοι
μπροστά στις Παναγιάς το καντήλι

Πρώος πετιέται ο Γούμενος στην Πύλη
και λέει: «Αδελφοί μου αγαπημένοι,
θάνατο ή σγλαβιά: Σαν αντρωμένοι
απογοιθήτε, μ' άτρομα τα χείλη».

«Θάνατο» κράζουν όλοι αιώνια Κρήτη!
κι' ο Γαβριήλ στο Γιαμπουδάκη γνέφει
κι' έπειτα τη ματιά στα ουράνια στρέφει:
«Ευχαριστώ, Θεέ Δικαιοκρίτη...»

Στα ρείπια που φωτά το πρώτο αστέρι
Κρήτη και δόξα δίδουνε το χέρι.

Γιώργης Καλομενόπουλος
Κρητική Εστία

Νοέμβριος Δεκέμβριος 1964, σελ. 169

ΤΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΑΡΚΑΔΙ

Τ' Αρκάδι μεγαλώνυμο
ωσάν τον ήλιο λάμπει
τ' αντιλαλόνε τα βουνά
οι θάλασσες κι οι κάμποι.

Φωτίζει σαν αυγερινός
της νύχτας το σκοτάδι
κι είναι της γης και τ' ουρανού
πολύτιμο πετράδι.

Και συ διαβάτη που περνάς
και πα να προσκυνήσεις
άκου φωνή που σε καλεί
οπίσω μη γυρίσεις.

Έχε τα μάτια σου ανοιχτά
και την καρδιά γεμάτη
και πιες κρασί να δροσιστείς
σ' ολόχρυσο κανάτι.

Και μην ξεχνάς και να το λες
να το διακηρύξεις
κράτα καλά το λογισμό
στοχάσου, μη δακρύσεις.

Πως το Αρκάδι το σεπτό
το άγιο μοναστήρι
έγινε φλόγα της ζωής
της πίστης ξυπνητήρι.

ΤΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΑΡΚΑΔΙ

Όταν αστράφτει ο ουρανός, η γη αναδακρυώνει
τρέμει μ' ορμή ο ποταμός και η σοδειά σιμώνει.

Μα όταν αστράφτει όλη η γη και γίνεται μια φλόγα,
Θεέ μου Συ και Κύριε τον άνθρωπο ευλόγα.

Σκλαβιά, δεσμά, πάνω στη γη δεν ημπορούν να ζήσουν
παρά μονάχα η ανδρεία και η βούληση αν σβήσουν.

Όταν υπάρχει στην ψυχή μια λέξη ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ
γίνεται φλόγα πύρινη και δύναμη κι ανδρεία.

Στης νύχτας τ' αντιφέγγισμα και στ' ουρανού το βάθος
μια φλόγα άναψε με μιας με στοχασμό και πάθος.

Μόνο αυτός ο λογισμός με οδηγεί στ' Αρκάδι
που 'ναι της πίστης πλοηγός και τ' ουρανού πετράδι.

Χτισμένο εκεί στους πρόποδες τ' άγριου Ψηλορείτη
είναι στολίδι ακριβό τση λεβεντιάς στην Κρήτη.

Είχε τα τείχη του γερά και πόρτες σιδερένιες
και σπάθες ολοπλούμιστες και μαργαριταρένιες.

Είχε πενήντα μοναχούς κι ηγούμενο ωραίο
και ξακουστό σ' όλη τη γη στο φρόνημα γενναίο.

Το όνομά του Γαβριήλ, το γένος Μαρινάκη
στις Μαργαρίτες το χωριό είχανε το κονάκι.

Στ' Αρκάδι είν' ο Πατέρας του και μοναχός είχε γίνει
στου κόσμου τα τελούμενα κανείς δεν είχε μείνει.

Δύσκολοι ήταν οι καιροί, τουρκιά και δυστυχία
κι η Κρήτη όλη εμάχετο για την ελευθερία.

Τ' Αρκάδι ήταν ξακουστό και πλούσιο μοναστήρι
είχενε και προνόμια κι εχτύπα σημαντήρι.

Μα δεν μπορούσε ο Γούμενος να βλέπει τσοι Ραγιάδες
να ατιμάζονται οικτρά να φεύγουν στ' αγριάδες.

Δεν τ' άντεχε, δεν το μπορεί να βλέπει κοπελούδες
να κρύβονται στα σπίτια τους να κόβουν τις πλεξούδες.

για να γλυτώσουν την οργή, την προσβολή, τη βία
να μην μπορούν να πιένουνε μετά στην εκκλησία.

Σε χρόνων αναντράνισμα χτύπησε μια καμπάνα
καλεί την Κρήτη να ενωθεί με τη μεγάλη Μάνα.

Στα χίλια οκτακόσια έτη εξήντα έξη
κινήθηκε επανάσταση κι ήταν καιρός να βρέξει.

Το Αρκάδι μεγαλώνυμο ονομαστό κι ωραίο
επήρε μέρος στην ανδρειά πρώτο όχι τελευταίο.

«Εμπρός παιδιά, λέγει ο Γούμενος, ως είναι η θέλησή σας
το Αρκάδι παραδίνεται εις την υπακοήν σας.»

Έτσι είπε στην επιτροπή που 'ρθε στο μοναστήρι
για να ταράξει τα νερά σε μάχης πανηγύρι:

«Εδώ στην άγια τη μονή σ' αυτή την ανοιχτάδα
θα δέσουνε τα χέρια τους η Κρήτη κι η Ελλάδα.»

Κι έδειξε με το στοχασμό βουνά και πεδιάδες
που 'ναι τριγύρω στη μονή κι ολάνθιστες λαγκάδες.

Εκείνοι τον Ηγούμενο τον τίμησαν γενναία
του 'δωσαν δικαιώματα παντοτινά, σπουδαία.

Τον έβαλαν και πρόεδρο τσ' επιτροπής του τόπου
κι ήταν τιμή για τη μονή και του δικού του τρόπου.

Έτσι χορό εστήσανε κι έγινε πανηγύρι
χτύπησε σ' όλων τις καρδιές πολέμου σημαντήρι.

Οι Τούρκοι σαν το μάθανε πολύ θορυβηθήκαν
το Αρκάδι είναι ξακουστό, σ' έγνοια μεγάλη εμπήκαν.

Ο Μουσταφάς σαν το 'μαθε πολύ του βαροφάνει
και μέσα απ' την Επανάσταση έστειλε το φερμάνι.

«Τα ξέρω όλα Γούμενε κι αν θέλεις άκουσέ μου
διώξτε την Επιτροπή που 'ν η καρδιά πολέμου.

αλλιώς θα φθάσω γρήγορα κι αλοίμονο σε 'σένα»,
αυτά κι άλλα πολλά έγραψε του Μουσταφά η πένα.

Ένας ψαλμός πρωτάκουστος κι ένας παλμός ωραίος
ξύπνησε μέσα στην ψυχή και του 'δειχνε το χρέος.

Ο Γούμενος τ' απάντησε «Όταν ορίζεις έλα
σ' άλογο κατακόκκινο σου ετοιμάζω σέλα.»

Σαν πήρε την απάντηση ο Μουσταφάς χολώθη
φωτιά εις τους γκιαούρηδες κι αμέσως εσηκώθη.

Τρεις στρατιές προχώρησαν σε τακτικές ομάδες
κι έβαλε επικεφαλείς αρχόντους και πασάδες.

Μαζί και Τουρκοκρητικοί οι πλείστοι Ρεθυμνιώτες
λίγοι ήταν οι Καστρινοί λιγότεροι Χανιώτες.

Όλοι μαζί μετρούσανε είκοσι μια χιλιάδες
χωρίς τους επικεφαλείς αρχόντους και χοτζάδες.

Ταχύ τα ξημερώματα στ' οκτώ του Νοεμβρίου
φθάσανε πλάι στη μονή την ώρα συνεδρίου.

Στ' Αρκάδι τ' αγριοστόλιστο βρισκότανε κλεισμένοι
χίλιοι κοντά τον αριθμό και κρητικοί και ξένοι.

Τριακόσιοι και λιγότεροι ήταν πολεμιστάδες
οι άλλοι επτακόσιοι παιδιά με τις μανάδες.

«Παραδοθείτε Γούμενε, ζωή σας την χαρίζω
λέει ο Σουλεϊμάν Πασάς το λόγο δε γυρίζω,

θα φύγετε όλοι ζωντανοί να πάτε στα χωριά σας
σαν τίμιοι κι εργατικοί εις τα νοικοκυριά σας,

αλλιώς σας δίδω θάνατο μαρτυρικό σε όλους
άνδρες, γυναίκες και παιδιά, παπάδες και δανδόλους.»

Μια μπαταριά παίξανε μέσα απ' το μοναστήρι
στου Αρκαδιού του ζηλευτού στου τοίχου τ' αγιοθύρι.

«Γούμενε ρίξε τ' άρματα και να παραδοθείτε
πολεμιστές και φαμελιές όλοι σας θα σωθείτε»,

είπ' ο Σουλειϊμάν Πασάς κι όλη η τουρκιά εφάνη
στου ουρανού υψώνεται τ' Αρκαδινό στεφάνι.

Ο πόλεμος ξεκίνησε με πείσμα κι ανδρειοσύνη
εδώ παλεύουν η τουρκιά μ' όλη τη Ρωμισούνη.

«Στις θέσεις σας μωρέ παιδιά κάνει ο Γαβριήλ νεύμα
μα εδώ παλεύουν σίγουρα η ύλη με το πνεύμα,

μέσα στο δίκιο ειν' ο Θεός και μάθετε μπουρμάδες
η Κρήτη δεν γεννήθηκε για να 'χει αφεντάδες.»

Ψηλά στον ανεμόμυλο γενναία παλικάρια
που πολεμούν με δύναμη σαν τίγρεις, σαν λιοντάρια.

Όλοι γενναίοι κι οι επτά κανείς τους δε θα μείνει
και θα τιμούνται αιώνια για την ανδρειοσύνη.

Τα πράγματα στενεύουνε κι η ελπίδα σβήνει
όμως θα πολεμήσουνε κανένας ας μη μείνει.

Ειν' η φωτιά, είν' η κραυγή στα στήθη των γενναίων
όπου φλογίζει την ψυχή σε βήμα τελευταίο.

Τη νύχτα στέλνουν μήνυμα στον Πάνο Κορωναίο
να σπεύσει σε βοήθεια που είναι αναγκαίο.

Ο Παπαδάκης ο Αδάμ και ο παπά Κρασιώτης
στολίδια χρυσοποίκιλα της ανδρείας της νιότης.

Ρούχα ντυθήκαν τούρκικα κι ευθύς αναχωρήσαν
και πριν φανεί ο αυγερινός οπίσω εγυρίσαν.

Τον γέροντα στο φως τσ' αυγής όλοι τον εγνωρίσαν
με μπαταριά και φωνές οπίσω τον γυρίσαν.

Ο Παπαδάκης ο Αδάμ έφερε του γενναίου
τ' απελπισμένο μήνυμα του Πάνου Κορωναίου

«Πράξετε το καθήκον σας ως είσθε μαθημένοι
με θάρρος και αποκοτιά και κρητικοί και ξένοι.»

Μια λειτουργία μυστική γίνεται αυτή την ώρα
που δεν ξανάγινε ποτέ στην Κρήτη ή σ' άλλη χώρα

ένα καντήλι θαμπερό μουντό το φως του δίνει
κι όλοι γνωρίζουν το πρωί κανείς πως δε θα μείνει.

Ασπάζονται σαν χριστιανοί όλοι συγχώρια παίρνουν
το Χριστό στα χείλη τους και την καρδιά τους φέρνουν.

Όλοι λαμβάνουν με χαρά τη Θεία Κοινωνία
γεμίζει ειρήνη η ψυχή και φεύγει η αγωνία.

«Εκείνο που επίστευσα και πλειότερο το είδα
είν' άγιο να πολεμά κανείς για την πατρίδα»,

είπε γοργά ο Γούμενος λίγο πριν ξημερώσει
για να τονώσει τις καρδιές κι ελπίδα να τους δώσει.

Ο Γιάννης Δημακόπουλος τ' ανδρείο παλικάρι
φρούραρχος είναι της μονής κι απ' το Θεό 'χει χάρη.

Φίλοι μου συναγωνιστές λέει μη φοβηθείτε
είναι τιμή για λευτεριά το θάνατο να βρείτε.

Μια ένδοξη γερόντισσα Χαρίκλεια η Δασκαλάκη
εις του πολέμου τη ροή είν' το χρυσό αυλάκι.

Κρατεί σφιχτά το λογισμό και δίνει και κουράγιο
«να πολεμάς για την τιμή είν' ένδοξο και άγιο.»

Φυσέκια στην ποδιά κρατεί στο χέρι τη σημαία
είν' ηρώιδα αληθινή και μένει πάντα νέα.

Η μάχη άρχισε ταχύ και βάλλεται η πύλη
και τρεμοσβήνει το λαμπρό στο Αρκάδι το κανδήλι.

Πέφτει η πόρτα της μονής που είναι προς τη δύση
μα η ελπίδα κι ανδρειά στ' Αρκάδι δεν θα σβήσει.

Οι Τούρκοι μπαίνουν με ορμή στο άγιο μοναστήρι
μα πίνουν άγριο πικρό του πόνου το ποτήρι.

Δεν είναι οι υπερασπιστές στην τόλμη τελευταίοι
είναι τιτάνες, γίγαντες ανίκητοι γενναίοι.

Ένας παλεύει μ' εκατό και τρεις μ' όλο το πλήθος
είναι σας λέω απόρθητο της πίστεως το τείχος.

Άνδρες, γυναίκες και παιδιά μάχονται αυτή την ώρα
Θεέ τέτοιο χαλασμό δεν είδε άλλη χώρα.

Πέφτει τουρκιά αμέτρητη, οι Κρήτες λιγοστεύουν
στην πλημμυρίδα της στιγμής τα όρια στενεύουν.

Γοργά ο ήλιος προχωρεί έρχεται προς τη δύση
και μες στην άγρια νυχτιά η ελπίδα πάει να σβήσει.

Στο χαλασμό και στο σεισμό στο μακελειό στην μπόρα
έρχεται ένας στοχασμός σ' όλων τα χείλια τώρα.

Ένα τους μένει απάτητο, η μπαρουταποθήκη
μοιάζει με πύλη τ' ουρανού, με θεϊκή υποθήκη.

Μέσα σ' αυτή μαζεύτηκαν όσοι είχαν απομείνει
κι άναψε φλόγα ανήκουστη όπου ποτέ δε σβήνει.

Ο Κωνσταντίνος Γιαμπουδάκης χτυπά με την μπιστόλα
μπαρούτια πυροβάρελα τ' απομεινάρια όλα.

Άναψε φλόγα άσβηστη κι ανέβηκε στα ύψη
ήταν το καταστάλαγμα στον πόλεμο στη θλίψη.

Έφθασε ως τον ουρανό κι απλώθηκε στην κτίση
και μια ιδέα ολόδροση στον άνθρωπο θα ζήσει.

Μέσα στο παρανάλωμα, στην αστραπή, στην μπόρα
γεννήθηκε η λευτεριά που 'χει η Ελλάδα τώρα.

Μια ιστορία ανείπωτη εγράφηκε στ' Αρκάδι
νέα πνοή νέα ζωή εβγήκε από τον Άδη.

Μοσχομυρίζει όλη η γη, η άνοιξη ζυγώνει
στην τιμημένη λευτεριά δόθηκε το στημόνι.

Η θεία χάρις τ' ουρανού που την καρδιά φλογίζει
κάνει τ' Αρκάδι αγέραστο σαν φως να λαμπυρίζει.

Αυτό 'τανε τ' Αρκαδικό το δράμα το σπουδαίο
όπου θα μείνει αιώνιο, παντοτινό και νέο.

Τ' Αρκάδι μεγαλώνυμο ωσάν τον ήλιο λάμπει
τ' αντιλαλούνε τα βουνά, οι θάλασσες, οι κάμποι.

Φωτίζει σαν αυγερινός της νύχτας το σκοτάδι
και γης του κόσμου κι ουρανού πολύτιμο πετράδι.

Και συ διαβάτη που περνάς και πας να προσκυνήσεις
άκου φωνή που σε καλεί οπίσω μη γυρίσεις.

Έχε τα μάτια σου ανοιχτά και την καρδιά γεμάτη
και πιες κρασί να δροσιστείς σ' ολόχρυσο κανάτι

και μην ξεχνάς και να το λες να το διακηρύσσεις
κράτα καλά το λογισμό στοχάσου μη δακρύσεις

πως το Αρκάδι το σεπτό το άγιο μοναστήρι
έγινε φλόγα και ζωή της πίστης ξυπνητήρι.

Όσοι πιστεύουν στο Θεό και την ελευθερία
εδώ θα βρουν τη θέση τους στη δόξα στη λατρεία.

Αυτοί οι στίχοι γράφτηκαν με πίστη και μεράκι
κι ο ποιητής Πρεσβύτερος και Μαργαριτσανάκη.

ΠΡΩΤΟΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΥ ΙΩΑΝΝΗ ΠΙΤΕΡΗ
ΡΕΘΥΜΝΟ, 23 ΜΑΡΤΙΟΥ 2005

**ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΓΩΝΙΑΣ
Δ΄ ΤΑΞΗ**

**ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΓΙΑ ΤΟ
ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑ ΤΟΥ
ΑΡΚΑΔΙΟΥ**

ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ 2012-2013

Αρκάδι το 1866

Το χίλια οχτακόσια και εξήντα έξι απάνω
ακούσετε ήντα 'κανε η Κρήτη στο Σουλτάνο.

Τον πόλεμο αρχίξασι στα τρία βιλαέτια,
στο Ρέθυμνο και στα Χανιά και εις το Κάστρο μέσα.

Την Τρίτη το ξημέρωμα τσι οκτώ του Νοεμβρίου
επρεμαζώχτηκε η τουρκιά στ' Αρκάδι γύρου γύρου.

Κι ήρθεν ο Μουσταφά Πασάς με είκοσι χιλιάδες.
Από μακριά φωνάζουνε προδώσετε ραγιάδες.

Κι οι Κρητικοί των είπανε καλώς ήρθατε αγάδες
σήμερα θ' ανταλλάξουμε αντρίστικα τσι μπάλες.

Διακόσιοι πενήντα εννιά Κρήτες επολεμούσαν,
γυναίκες, γέροι και παιδιά φουσέκια κουβαλούσαν.

Μηνά στο Ρέθυμνο ο Πασάς και φέρνουν τη μπουμπάρδα
και μάδιενε τα γένια του πως δε θα κάνει πράμα.

Και του γουμένου μήνυσε να πα να προσκυνήσει
Το Μοναστήρι άκαδο αν θέλει να τ' αφήσει.

Τραγούδι Γιαμπουδάκη

Γιουρούσι κάνει η τουρκιά απάνω εις τα τειχιά του
και μεταθέκαν τα θρονιά κι ανοίξαν τα κελιά του.

Τότε φωνιάζει ο Γιαμπουδής «Ηγούμενε ευλόγα»,
είπε «Θεός ευλογητός» και άναψε η φλόγα.

Και σέρνει την πιστόλα του από το σελακλίκι,
σαν αστραπή την άδειασε στη μπαρουταποθήκη.

Τρόχαλος έγινε η Μονή και εσείσθη ο Ψηλορείτης
κι οι Τούρκοι ακόμη τρέμουνε όντε γρηκούνε Κρήτη.

Και να 'μωνα καλογεράκι

Το οχτακόσια εξήντα και έξε γιατί να μην ήμουν κι εγώ
της δόξας τα χρόνια στ' Αρκάδι τους Κρήτες λεβέντες να δω;
Μέχρι τον Κορέ να βγω και μες στον καυγά να μπω
Και τη Δασκαλοχαρίκλεια να θωρώ
να λέει αέρα μπουρμάδες σιχτήρ από δω Μουσταφά,
στην Κρήτη δε ζούνε ραγιάδες και δούλοι στη μαύρη τουρκιά.

Ζωσμένη στ' άρματα και να κάνει σαματά
και φωθιά και μπαρούτι στο Μουσταφά Πασά.

Και να 'μουνε καλογεράκι σκουφάκι στραβά να φορώ,
παρέα με το Γιαμπουδάκη να μπω στου πολέμου το χορό.

Σηφάκη στο πλευρό με το Δημακόπουλο
και της νίκης καμπάνες στ' Αρκάδι να χτυπώ.

Να πω του γουμένου ευλόγα και γω να κρατώ το σταυρό.
Ν' ανάψω στ' Αρκάδι τη φλόγα με της λευτεριάς το δαυλό.

Και τα λέω ολ' αυτά για του Ντεμιρέλ τα αυθιά
Να διαβάσει κοιτάπια κι ας κοπιάσει αν του βαστά.